

Soledum (měkké enterosolventní tobolky)	Cineol	Symptomatická léčba akutní bronchitidy, nachlazení a akutní nepurulentní sinusitidy. U dospělých podpůrná léčba respiračních symptomů při CHOPN a AB.	V T a L pouze po přísném zvážení přínosů a rizik. U pacientů s AB pouze pod ohledem lékaře. Užívat 30 min. před jídlem; u jedinců s citlivým žaludkem během jídla.
---	--------	--	--

Tabulka shrnuje na trhu aktuálně dostupné léčivé přípravky dle Databáze léčiv SÚKL k 27. 1. 2025. Doporučení pro indikaci vychází pouze ze souhrnů údajů o přípravcích. Poznámka: Pro všechny uvedené léčivé přípravky platí KI v případě přecitlivělosti na některou z jeho složek. Vzhledem k zaměření článku nejsou uváděny KI u dětí do 12 let. Zkratky: AB – astma bronchiale; CHOPN – chronická obstrukční plicní nemoc; DC – dýchací cesty; KI – kontraindikace; KVS – kardiovaskulární; L – laktace, T – těhotenství; TRLP – tradiční rostlinný léčivý přípravek

rostlinné extrakty nebo zvlhčující látky, např. panthenol, mořskou vodu, Vincentku. Homeopatika jsou volena dle typu kašle a dalších příznaků onemocnění a jsou shrnuta v tabulce 4.

Použití mukoaktivních látek a antitusik u těhotných a kojících žen

Pro většinu látek není dostatek údajů ohledně jejich použití v těhotenství a při kojení. Držitelé rozhodnutí o registraci volí spíše opatrný přístup a většina mukoaktivních látek a antitusik není v SPC v rámci daných období doporučena. Pokud lze konkrétní látku dohledat v zahraničních databázích, tak i zde je pro nedostatek dat volena převážně opatrnost. Pokud se však budeme snažit dosavadní zkušenosti a dostupné informace shrnout, je možné relativně bezpečně u těhotných žen v 2. a 3. trimestru i při kojení použít NAC, bromhexin, ambroxol, guaifenesin, butamirát a dextromethorfan. V případě fytofarmak je třeba se vyhnout přípravkům s obsahem lékořice a šalvěje. Ostatní fytofarmaka používaná při kašli se opět zejména z důvodu nedostatečných informací v těhotenství a při kojení nedoporučují. Pro úlevu od kašle v těhotenství lze podat i některý z DS nebo ZP, které užití v těhotenství nebo při kojení umožňují, např. Stopkašel nebo Vincetka sirup.

Omezené informace ohledně účinnosti zejména mukoaktivních látek k výše uvedené opatrnosti spíše přispívají. Vždy je třeba individuálně

zvažovat poměr prospěšnosti a rizika v konkrétní situaci a v nejistých případech konzultovat lékaře. U těhotných žen je třeba brát v potaz stupeň a dosavadní průběh těhotenství, v případě kojení zohledňovat stáří dítěte a jeho závislost na mateřském mléce. V případě těhotenství i při kojení je třeba se vyhnout přípravkům s obsahem alkoholu (20, 26–28, 37–39).

Režimová a dietní opatření a možnosti prevence

Režimová a dietní opatření jsou důležitou složkou samoléčby. Tak jako u každého respiračního onemocnění i u kašle je důležité dodržovat klidový režim zahrnující odpočinek, příjem lehké stravy s dostatkem ovoce a zeleniny a dodržování pitného režimu, ideálně 2 až 3 l denně. Naprosto zásadní je absence kouření. Příznivý efekt může přinést inhalace páry, udržování správné vlhkosti vzduchu v místnosti a kloktání salinických vod (např. Vincentky). Pro zvýšení kvality života během rekonvalescence je třeba správně časovat symptomatickou léčbu. Mukoaktivní léčiva je vhodné podávat během dne s vynecháním večerní dávky, aby nedocházelo k narušení spánku z důvodu nucení ke kašli. U antitusik je třeba myslet na jejich možný sedativní efekt a přes den je tedy lepší volit taková, u kterých se tento NÚ vyskytuje minimálně. Večerní dávku antitusika lze podat i v případě produktivního kašle pro omezení nočního buzení (3, 15, 30, 40).

Tab. 4. Přehled homeopatických léčiv pro léčbu akutního kašle (41, 42)

Název	Obtíže	Dávkování
Suchý kašel		
Drosera 30 CH	Tlumení suchého dráždivého až dávivého kašle připomínajícího černý kašel. Typické je večerní zhoršení.	5 granulí před spaním a opakovat každou hodinu do zlepšení.
Aconitum napellus 9 CH	Vhodný proti kašli vzniklému v důsledku prochladnutí. Často je přítomna i teplota nad 38°C.	5 granulí každou hodinu do zlepšení.
Bryonia 9 CH	Kašel vzniklý v důsledku suchosti sliznic. Zlepšuje se po napití. Pacient pociťuje sucho v ústech a rovněž se projevuje symptom suchého oka.	5 granulí 3–4x denně.
Coccus cacti 9 CH	Dráždivý dávivý kašel se stagnujícím hlenem v průduškách, který se nedaří vykašlat.	5 granulí 4x denně nebo vždy při pocitu šimrání v průduškách.
Ferrum phosphoricum 9 CH	Suchý kašel na začátku onemocnění nebo subakutní kašel po prodělaném infektu. Při kašli pacienta pálí na průduškách.	5 granulí 2–3x denně.
Rumex Crispus 9 CH	Vytrvalý dráždivý kašel zhoršující se při vdechnutí studeného vzduchu s pocitem svědění v krku a za hrudní kostí. Při kašli je vnímán pocit odřených průdušek. Pacientům ulevuje dýchání teplého vzduchu např. přes šálu.	5 granulí 4x denně.
Corallium rubrum 9 CH	Křečovitý kašel zhoršený nebo vyvolaný chladem. Často vzniká v důsledku zadní rýmy při stékání hlenu do nosohltanu. Vhodný pro tlumení záchvatů při černém kašli.	5 granulí 4x denně.
Drosetux neo (sirup)	Kombinovaný přípravek pro léčbu suchého a dráždivého kašle z různých příčin.	15 ml 2–3x denně.
Vlhký kašel		
Dulcamara 9 CH	Podzimní kašel z vlhka se zahleněním, které mohou vyvolávat pískoty podobné bronchiálnímu astmatu.	5 granulí 3–4x denně.
Natrum sulfuricum 15 CH	Pro pacienty náchylné na vlhké počasí. Často se objevuje kašel v doprovodu bolesti kloubů.	5 granulí 2–3x denně.
Pulsatilla 9 CH	Pacient snadno přes den vykašlává nažloutlý hlen. Na čerstvém vzduchu se kašel zlepšuje a v noci je suchý.	5 granulí 3–4x denně.
Mercurius solubilis 9 CH	Pacient vykašlává velké množství žlutozelených hlenů přes den i v noci. Může mít bílé povleklý jazyk a stěžovat si na zápach z úst.	5 granulí 3–4x denně.